

УДК 811.111'276

DOI: 10.31499/2307-4906.3.2019.190293

ЕТИМОЛОГІЯ СЛЕНГУ В ІНОЗЕМНІЙ МОВІ (АНГЛІЙСЬКІЙ)

Загребнюк Юлія, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

ORCID: 0000-0002-0997-4026

E-mail: zayliaz@gmail.com

У статті здійснено дослідження поняття сленгу в сучасній англійській мові; визначено його особливості. Досліджено етимологію даного поняття, тобто походження, представлені визначення зарубіжних науковців. Також висвітлено приклади та причини використання сленгу. З'ясовано, що це неоднорідне, багате на синоніми, здебільшого іронічне поняття, новий запас слів і виразів, які часто використовуються всіма прошарками суспільства. Також, було визначено, що сленг служить для позначення речей щоденного використання. Результати дослідження доводять, що сленг є невід'ємною та динамічною частиною мовознавства, яка потребує постійних інновацій та постійного розвитку.

Ключові слова: мова, сленг, іноземна мова, етимологія, поняття, англійська мова, жаргон, мовні процеси, термін.

SLANG ETYMOLOGY IN A FOREIGN LANGUAGE (ENGLISH)

Zahrebniuk Yuliia, PhD in Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at Foreign Languages Chair, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

ORCID: 0000-0002-0997-4026

E-mail: zayliaz@gmail.com

The article investigates the concept of slang in modern English, identifying its features. Moreover, the paper deals with the etymology of slang, its origin and notions, the definitions of foreign scientists. It also covers examples and reasons of using of this concept. Due to this, slang has been identified as an integral part of the language. In the article the reader may find that it is a heterogeneous, synonymous, largely ironic concept, a new stock of words and expressions that are often used by all sectors of society. It has also been determined that this notion is used to indicate things of daily use. The author notes that all countries use slang in their languages at different times, and indicates that this notion uniquely reflects the features of modern life; all types of semantic changes can be illustrated by this part of the vocabulary; slang words are usually short-lived, but each period of history has its own characteristics; 20–30 % of the vocabulary of a native speaker includes slang. The work determines reasons for using slang in a contemporary language: to make an impression; to be conversational; to be new, to be different; not to be understandable by someone; for fun; to demonstrate the class to which the person belongs; to be an interesting speaker; to enrich, enliven and refresh the language; to promote friendliness; to make the language more “sharp: and “more colorful”; to increase the stock of short and bright words; to provide a vocabulary of new shades and meanings. The results of the investigation prove that slang is an integral and dynamic part of linguistics that requires constant innovation and development. The prospect of further research is to study the concept of slang, its features and use in a language more perfectly.

Keywords: language, slang, foreign language, etymology, notion, English, jargon, language processes, term.

Кожна мова в світі – це унікальна здатність, яка властива лише людині. За її допомогою людина створює унікальну картину світу. Це не лише спосіб людського спілкування, вона дає людині можливість пізнавати весь навколишній світ. Завдяки їй, людина має можливість поширювати свої знання та вміння між іншими людьми, а також дає людству можливість зберігати знання та здобутки для майбутніх поколінь [2].

Мова – це швидкоплинне, змінне та динамічне явище. Тому, з перебігом багатьох років, століть та історичних епох вона постійно змінювалась й оновлювалась. У світі існує велика кількість мов, деякі з них чимось схожі, а деякі кардинально відрізняються одна від одної. Але, з розвитком суспільства, у людства з'явилася потреба у спілкуванні між представниками різних культур та мов [2]. Мовні процеси кінця ХХ – початку ХХІ століть характеризуються посиленням у них ролі неформальних, нелітературних елементів, таких як жаргонізми та сленгізми, які широко використовуються в розмовній мові.

Сленг – це невід'ємна частина розмовної англійської мови. Ним користуються всі, від підлітків до науковців. Усі країни в різні періоди використовували сленг в своїх мовах. Він унікальним чином відображає особливості сучасного повсякденного життя. Всі типи смислових змін можна проілюструвати цією частиною словникового запасу. Сленгові слова зазвичай недовговічні, але кожен період історії має свої риси.

Аналіз етимології сленгу було здійснено такими науковцями як: І. Р. Гальперінім, А. Р. Тайжановою, Дж. Мак-Найтом, Ю. М. Скребневим, Дж. Фернандесом, Х. Вентвортом, С. Флекснером, Е. Партриджем, Г. Л. Менкен, М. М. Маковським та ін.

Вітчизняні лінгвісти: С. А. Мартос, С. В. Пиркало, В. В. Хімік, В. А. Хомяков, А. Д. Швейцер, активно розробляли проблему функціонування сленгу.

Зарубіжні дослідники: В. Г. Вілюман, Дж. Кротті, Р. А. Спірс, В. Гумбольдт здійснювали дослідження проблеми вживання даного поняття в мові.

Учені дають різні визначення сленгу, проте, єдиного підходу до даного явища досі не існує. Проблеми вживання та функціонування даного поняття залишаються наразі відкритими для дослідження, а саме доцільність використання сленгу, його функції та способи перекладу. Збільшення ролі англійської мови як міжнародної мови спілкування, інтерес учених до сленгу визначають актуальність даного дослідження.

Мета статті полягає у визначенні етимології сленгу в англійській мові, тобто визначенні та походженні терміну, причини використання в мові.

Сленг – це дуже давнє явище, яке пускає своє коріння в сиву давнину. Походження самого терміну сленгу невідомо. Його схожість у звуковому та переносному значенні з англійським іменником та дієсловом «sling» (у словниковому перекладі – висловлювати словами), та наявність, однакового кореня у скандинавських виразах, свідчать про те, що термін «сленг» – це розвиток германського кореня, з якого походить нинішнє англійське слово «sling» [5, с. 10].

Інша версія полягає в тому, що сленг утворився шляхом скорочення від таких словосполучень, як «beggars' language» (мова жебраків), або «rogues' language» (мова шахраїв), в яких суфікс першого іменника приєднався до початкового складу, а потім було втрачено остаточний склад [5, с. 11].

Цей термін вперше був використаний в Англії в середині ХVІІІ ст., але в англійській літературі поняття «сленг» з'являється в словниках ХVІ століття, де

зазначається, що його слід використовувати для тих слів англійської мови, які або неправильно вимовляються, або спотворюються певним чином фонетично, морфологічно чи лексично [6, с. 63–64].

Термін «сленг» слід також використовувати для позначення деяких елементів, які можна назвати розмовними. Що стосується інших груп слів, які до цього часу, були віднесені до сленгу, то їх слід конкретизувати відповідно до загальновизнаної класифікації словникового запасу мови.

Існують різні уявлення про те, що таке сленг. Доцільним буде розглянути визначення американських, англійських та російських лінгвістів.

Визначення сленгу у «Всесвітній енциклопедії»: «... сленг – це неофіційний вид мови, в якому слова та фрази використовуються новими або незвичними способами. Багато сленгових термінів виразні, жартівливі та яскраві. Деякі – грубі та образливі. Сленговим виразом може бути нове слово, наприклад, «glitzy» (блискучий) або «хуре» (реклама, яка опирається на хитрощі). Або це може бути старе слово з новим значенням, наприклад, «wired» (хвилюючий) або «cool» (спокійний)» [10, с. 499].

У «Путівнику британської та американської культури» Джонатан Кроутер визначає дане поняття так: «Сленгові слова – дуже неформальні слова. Це можуть бути нові або існуючі слова, що вживаються в новому значенні та контексті. З часом деякі використовуються ширше і вже не вважаються сленговими. «Clever» (розумний) та «naughty» (неслухняний), наприклад, обидва слова раніше були сленговими, які тепер прийняті як стандарт. Багато сленгових слів не вживаються в мові через декілька років свого існування. Регулярне введення нових слів для їх заміни допомагає зберегти мову живою» [6, с. 494–495].

А. Р. Тайжанова, викладач політехнічного коледжу Актобе (Казахстан), визначає, що сленг має стилістично забарвлений, емоційний, оціночний та експресивний характер, зокрема, генетично сильний неоднорідний шар лексики та фразеології. Він використовується в розмовному мовленні і виходить за межі літературних норм [4, с. 22–25].

Провівши аналіз поняття сленгу в науково-педагогічній літературі, ми пропонуємо використовувати таке визначення: «сленг є невід'ємною частиною мови. Це неоднорідне, багате на синоніми, здебільшого іронічне поняття, свіжий запас слів і виразів, які часто використовуються всіма прошарками суспільства. Сленг служить для позначення речей щоденного використання».

Доцільним буде згрупувати сленгові слова за їх місцем у словниковій системі, а точніше – за семантичною системою лексики. Якщо вони позначають нове і необхідне поняття, у такому випадку, вони збагачують словниковий запас і є прийнятними для стандартної англійської мови.

Якщо вони доповнюють групи синонімів і не мають нічого іншого, крім новизни для їх підтримки, такі слова «вимирають» дуже швидко, складаючи найбільш змінну частину словника [5, с. 21].

Деякі вчені (С. Флекснер, Х. Вентворт) характеризують сленг як мову, яка є нижчою, ніж стандартна офіційна мова. Сленг вважається вульгарним і грубим, як мова нижчого соціального класу [11, с. 229].

У «Словнику Нового Оксфордського англійського словника» сленг

розглядається як:

- а) спеціальний словниковий запас слів, який використовують в розмовній мові люди, які належать до різних верств в суспільстві, низького або зневажливого характеру; мова низького і вульгарного типу;
- б) жаргон певного класу людей;
- в) мова розмовного типу, яка розглядається як нижча за рівень стандартного офіційного мовлення і складається з нових слів або сучасних, які використовуються в якомусь особливому сенсі [5, с. 12].

У «Новому світовому словнику американської мови» Вебстера сленг розглядається як:

- 1) спеціалізована лексика та ідіоми злочинців, бродяг тощо, метою яких було маскування сторонніх значень сказаного; зараз зазвичай називають «cant» (ухиленням);
- 2) спеціалізована лексика та ідіоми тих, хто має однаковий спосіб життя тощо; зараз зазвичай називають «*shoptalk*» (професійний жаргон), «*argot*» (*арго, жаргон*), «*jargon*» (жаргон);
- 3) розмовна мова, яка не є загальноприйнятою або стандартною у спілкуванні і складається як із сфальсифікованих слів «blub» (ревіти, гірко плакати), «whooree» (розгулювати), так і з тих, що мають нове або розширене значення «gubberneck» (допитливий), «sap» (дурень, розмазня);
- 4) сленг розвивається внаслідок спроби знайти барвистий, гострий або жартівливий вираз і, як правило, або переходить у вживання, або має більш формальний статус [10, с. 96].

О. С. Ахманова визначає наступні дефініції терміну «сленг»:

- 1) «розмовний варіант професійного мовлення»;
- 2) «елементи розмовного варіанту тієї або іншої соціальної або професійної групи, потрапляючи в літературну мову або взагалі в мову людей, які не мають прямого відношення до цієї групи осіб, набувають в цих різновидах мови особливого емоційно-експресивного забарвлення» [2].

Г. А. Судзиловський відзначає, що під терміном «сленг» зазвичай об'єднуються найрізноманітніші поняття, а саме:

- 1) сленг – це лексичне явище;
- 2) до сленгу відноситься нелітературна лексика;
- 3) сленг – це лексика, характерна для усного мовлення;
- 4) сленг – це лексика, що має емоційне забарвлення;
- 5) сленг характеризується певним фамільярним забарвленням;
- 6) до сленгу зазвичай відносять різного роду жартівливі, іронічні і інші вирази;
- 7) сленг можна умовно розділити на загальновідомий і загальноновживаний і маловідомий і маловживаний;
- 8) для сленгу характерна обмежена визначеність [2].

Отож, сленг представлений і як особлива лексика, і як особлива мова. Тема сленгу викликала багато суперечок упродовж багатьох років. Науковці мають різні погляди щодо природи сленгу, його визначення та походження. Питання полягає в тому, чи слід вважати сленг «здоровим» джерелом розвитку словникового запасу чи

проявом розпаду словникового запасу [1, с. 188].

І. Р. Гальперін наголошує, що мова, стиль та сленг мають багато спільного [6, с. 238], а саме: особистість та оточення визначають:

- 1) характер жаргону, який використовується певною людиною;
- 2) характер мови, якою вона користується;
- 3) вид стилю мовлення [1, с. 93].

Ю. М. Скребнев пропонує психологічну причину появи та існування цього поняття. Він визначає, що сленг – це прагнення до новизни вираження. Ця психологічна та стилістична тенденція особливо яскраво проявляється у підростаючого покоління, з людьми, які повстають проти усталеної конвенції у мовленні старшого покоління [3, с. 68–70].

Часто жаргонне слово, зазначає Джордж Мак-Найт, перестає бути сленгом – воно просто стає розмовним, а згодом, можливо, навіть звичайним нейтральним словом. Ось кілька прикладів слів, які колись відносили до сленгових, але сьогодні вони є досить нейтральними: «skyscraper» (хмарочос), «cab» (таксі), «bus» (автобус), «taxi» (таксі), «movies» (фільми), «piano» (фортепіано), «phone» (телефон), «pub» (паб), «flu» (грип), «photo» (фото), «mob» (моб), «dandy» (денді) [10, с. 499].

В Англії та частково в США існує загальна тенденція переоцінювати значення сленгу, надаючи йому більше значення, ніж він того заслуговує. Сленг розглядається як квінтесенція розмовної мови і тому стоїть понад усіма законами граматики. Через те, що його розглядають деякі пуристи як мову, яка стоїть нижче стандартної англійської мови, вона сьогодні високо оцінюється як «яскрава», «гнучкіша», «мальовнича», «багатша на словниковий запас» тощо [5; 10].

Деякі науковці (Г. А. Судзіловський, Г. Л. Менкен та ін.) не схвалюють сленг. Вони вважають його неповноцінною мовою і звинувачують тих, хто ним користується в мові, у недбалому, примітивному мисленні [2].

Такі науковці як Х. Вентворт та С. Флекснер вважають, що використання сленгу обмежує словниковий запас людини і навіть послаблює саму стандартну мову. Значна частина поганої репутації сленгу походить від компанії, яку він зберігає; також сленг є «вульгарним» поняттям, оскільки він часто вживається в неформальній розмові, супроводжується граматичними помилками і нецензурною лексикою.

Деякі з англійських та американських науковців (Дж. Фернандес, Е. Партридж та ін.) засуджують використання сленгу. Вони проголошують, що сленг – це деградація англійської мови. Звичайно, не слід вживати сленг в офіційних випадках, але забороняти його неможливо, як і неможливо зупинити розвиток мови [7; 11].

Наприклад, більшість американських підлітків вважають, що сленг – це лише мова, якою вони користуються, розмовляючи з однолітками. Лише деякі, вважають, що сленг – це для людей, які відмовляються говорити належним чином, оскільки вони забули, як це робити.

Більшість науковців зазначають (Ю. М. Скребнев, Х. Вентворт, С. Флекснер, Е. Партридж, Г. Л. Менкен) [3; 11; 8; 9], що сленгом можна легко зловживати та не використовувати. Термін сленгу стає «стомлюючим», якщо він повторюється занадто часто. Так само сленг є недоцільним для певного використання, включаючи офіційні виступи, ділові листи та академічну письмову форму. Сленговий вираз також може

спричинити втрату точності в спілкуванні, оскільки це може означати різні значення речей для різних людей.

Однак розумне використання сленгу сприяє «жвавому» мовленню та письму. Сленг є важливою частиною будь-якої мови та допомагає зберегти її живою. Зі сленгу походить велика кількість барвистих і корисних слів, серед яких «bootleg» (спиртні напої), «pushover» (безхарактерний), «skyscraper» (хмарочос) та інші [10, с. 499–500].

Х. Вентворт і С. Флекснер у «Словнику американського сленгу» зазначають: «Іноді сленг використовується для того, щоб уникнути нудної ознайомленості зі стандартними словами, щоб запропонувати вихід із усталеного розпорядку повсякденного життя. Коли використовується сленг, наше життя здається трохи «свіжішим» і більш особистим. Також, сучасна новизна та неформальність певних сленгових слів приносять задоволення. Але більш важливим, ніж це вираження більш-менш прихованого естетичного мотиву з боку оратора, є відображення в сленгових словах особистості, зовнішніх, чітко видимих характеристик співрозмовника. За великим рахунком, людина, яка вживає сленг, є сильною, приємною, прийнятною особистістю» [11, с. 229–230].

Багато людей використовують сленг, тому що хочуть здатися модними і сучасними. Інші використовують його, тому що він відвертий і неформальний, виражає доброзичливість і привертає увагу людей до себе.

Розглянувши кілька випадків використання сленгу, ми можемо класифікувати причини вживання даного поняття в розмовній мові таким чином:

- справити враження;
- бути на розмовному рівні;
- бути новим, бути іншим;
- не бути зрозумілим кимось;
- для задоволення;
- продемонструвати клас, до якого належить особистість;
- бути цікавим оратором;
- збагачувати, оживляти та освіжати мову;
- сприяти дружелюбності;
- зробити мову більш «гострою» і «мальовничою»;
- збільшити запас коротких і яскравих слів;
- забезпечити словниковий запас нових відтінків та значень [10, с. 499–500].

Сленгові вирази змінюються і поширюються так швидко, що багатьом людям важко визначити, що таке сленг, а що ні. Словники та мовні експерти часто не погоджуються щодо того, чи є певний вислів жаргонізмом, розмовною чи навіть стандартною мовою [10, с. 499].

Отже, як невід’ємна та динамічна частина мовознавства, сленг потребує постійних інновацій та постійного розвитку. Старий сленг поступово замінюється новим. Сленг збагачує мову новими, щойно створеними словами та виразами. Однак він також може наповнити літературну мову «зайвими монетами». Згодом це може стати перешкодою для природного розвитку літературної мови. Перспективою подальших досліджень є більш досконале вивчення поняття сленгу, його особливостей та використання у мові.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гальперин И. Р. Стилистика. Москва, 1971. 102 с.
2. Молодіжний сленг як спосіб вербалізації буття. URL: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/13704/2/Pereklad_18_Voronina_Lytvynenko.doc (дата звернення: 31.10.2019).
3. Скребнев Ю. М. Основы стилистики английского языка. Москва, 2003. 68–70 с.
4. Тайжанова А. Р. Сленг, его место в казахском, английском и русском языках. *Иностранные языки в школе*. Москва, 2004. № 2. С. 22–25.
5. Ayto J. *The Oxford Dictionary Slang*. Oxford University Press, 2005. 324 p.
6. Crowther J. *Guide to British and American Culture*. Oxford University Press, 1999. 495 p.
7. Flexner S. B. *Dictionary of American Slang*. New York, 1967. 414 p.
8. Partridge E. *Slang Today and Yesterday*. London, 1972. 476 p.
9. Partridge E. *The world of Words. An introduction to language in general and to English and American in Particular*. New York, 1970. 116 p.
10. *The World Book Encyclopedia*. USA, Chicago, 1994. 500 p.
11. Wentworth H., Flexner, S. *Dictionary of American Slang*. Crowell, 1975. 230 p.

REFERENCES

1. Galperin, I. (1971). *Stylistics*. Moskva [in Russian].
2. Molodizhnyi slenkh yak sposib verbalizatsii buttia. URL: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/13704/2/Pereklad_18_Voronina_Lytvynenko.doc [in Ukrainian].
3. Skrebnev, Y. (2003). *Osnovy stilistiki anglijskogo jazyka*. Moskva [in Russian].
4. Tajzhanova, A. (2004). *Slengh, ego mesto v kazahskom, anglijskom i rusском jazykah. Inostrannyje jazyki v shkole*. Moskva, 2, 22–25 [in Russian].
5. Ayto, J. (2005). *The Oxford Dictionary Slang*. Oxford University Press [in English].
6. Crowther, J. (1999). *Guide to British and American Culture*. Oxford University Press [in English].
7. Flexner, S. B. (1967). *Dictionary of American Slang*. New York [in English].
8. Partridge, E. (1972). *Slang Today and Yesterday*. London [in English].
9. Partridge, E. (1970). *The world of Words. An introduction to language in general and to English and American in Particular*. New York [in English].
10. *The World Book Encyclopedia*. (1994). USA, Chicago [in English].
11. Wentworth, H., Flexner, S. (1975). *Dictionary of American Slang*. Crowell [in English].